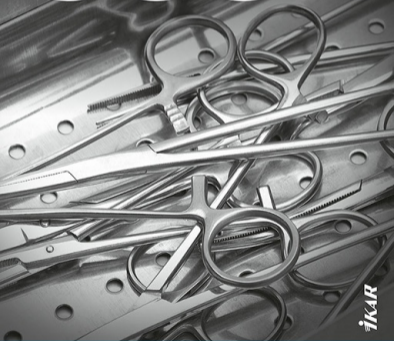

COOK

Robin

IKAR

NOČNÁ SLUŽBA

COOK

Robin

NOČNÁ SLUŽBA

Preložil Róbert Hrebíček

IKAR

Robin Cook
NIGHT SHIFT

Copyright © 2022 by Robin Cook
Translation © 2024 by Róbert Hrebíček
Jacket design © 2024 by Juraj Šramko
Slovak edition © 2024 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9431-8

*Venujem Jean, Cameronovi a Primo,
teda svojej nukleárnej rodine.*

Prológ

New York
Pondelok
6. decembra

Doktorka Susan Passerová, internistka v Manhattanskej pamätnej nemocnici, bežne známej ako MPN, vypravovala z vyšetrovne Florence Williamsovú, svoju štyridsiatu prvú a zároveň poslednú pacientku toho dňa. Bolo takmer šesť hodín večer. Srdečne

sa s ňou rozlúčila a povzbudila ju, aby naďalej dodržiavala pomerne zložitý plán medikamentózneho liečby. Keď sa vrátila do miestnosti, zhlboka sa nadýchla, napravila si respirátor, ktorý ju chránil proti chorobe COVID-19, a posadila sa za počítač, aby dopísala požadovaný záznam. Rovnako ako väčšina lekárov aj ona opovrhovala tým, ako veľmi ju obmedzovali požiadavky elektronickej zdravotnej dokumentácie, pretože to neustále narúšalo vzťah medzi ňou a pacientmi, no zároveň si uvedomovala, že v modernej medicíne to je potrebné. Keď bola hotová a svedomito urobila všetko, čo sa od nej vyžadovalo, umyla si ruky – v ten deň azda už po tisíci raz –, fonendoskop si vložila do vrečka a vykročila do útrob nemocnice.

Ako zvyčajne aj tentoraz objednaných pacientov vybavila ako posledná, takže budova takmer zívava prázdnotou. Na vzdialenom konci sa do každodennej práce už púšťala upratovacia čata. Sue zamestnancom zamávala, pretože niekoľkých z nich poznala po krstnom mene, a oni jej to opätovali. Až dovedy to bol normálny, rušný pondelok. Pondelky vždy predstavovali najhektickejšie dni v týždni, lebo popri objednaných kontrolách často vyžadovali návštevu aj mnohí z pacientov, ktorých cez víkend prijali na urgentnom príjme.

Sue Passerová bola Afroameričanka atletickej postavy s veľkými kosťami a jej vzhľad ešte stále odrážal úspechy, ktoré dosiahla v univerzitnom futbale, basketbale a softbale. Keďže dbala o svoj zovňajšok, pod bielym lekárskeym plášťom nosila hodvábne šaty a krátke vlasy si upravovala do moderného ježatého štýlu. Ako spoločenský človek sa správala priateľsky ku každému v nemocnici, najmä k pracovníkom rozvážajúcim jedlo a k upratovačom. Napriek tomu, že bola atestovaná internistka so subspecializáciou v oblasti kardiológie,

nikdy necítila nutkanie pristupovať k iným zamestnancom nemocnice povýšenecky ako niektorí narcistickí lekári, ktorých poznala. Dôvod bol jednoduchý. Počas štúdia na strednej škole a univerzite, ba aj na lekárskej fakulte z nutnosti pracovala prakticky na každej nižšej pozícii v zdravotných strediskách, dokonca čistila aj opičie kliecky. Vďaka tomu úprimne oceňovala prínos každého zamestnanca. Zároveň však bola náročná. Nech už čiasi práca zahŕňala čokoľvek, daný človek musel zo seba vydať sto percent. Tak totiž k svojim povinnostiam pristupovala aj ona.

„Hotovo!“ zvolala Sue smerom k Virginii Davenportovej, sekretárke zodpovedajúcej za objednávanie pacientov, po tom, čo strčila hlavu do jej kancelárie. Akoby sa Virginia inšpirovala Sue, odchádzala z práce ako posledná sekretárka v nemocnici. Ako najstaršia zamestnankyňa brala svoju prácu vážne, preto si so Sue sadli a dobre spolupracovali.

„Tu je zoznam pacientov objednaných k vám na zajtra,“ povedala Virginia, vyskočila a papier podala Sue. Virginia bola vysoká a štíhla žena s oválnou tvárou, ktorú lemovali pružné plavé kučery a na ktorej sa vynímali tmavé oči a nápadne biele zuby.

„Ďakujem vám,“ povedala Sue. Papier si vzala tak, ako keď šprintérka pri bežeckých pretekoch preberá štafetu, a rýchlo kráčala chodbou. Po tom, čo vybavila všetkých pacientov, chcela uzavrieť deň, nasadnúť do auta a vyraziť domov do New Jersey. Keď sa náhlila do svojej malej pracovne, letmo pozrela na zajtrajší plán. Vyzeral ako rozvrh na ktorýkoľvek iný deň v poslednom období. Bolo na ňom tridsať pacientov, no ich počet sa napokon vždy zvýšil.

„Vytlačila som aj článok o sériovom vrahovi z radov zdravotníkov, o ktorý ste ma požiadali,“ dodala Virginia, ktorá sa medzičasom rozbehla, aby udržala tempo so Sue. „A tu je zoznam ľudí, ktorí volali, kým ste sa venovali pacientom, a ktorým by ste sa mali ozvať.“

Bez toho, aby Sue spomalila, vzala si prehľad telefonátov aj článok, ktorý vzápätí preletela. Bola to správa z októbrového čísla denníka *The New York Times* o istom texaskom zdravotnom bratovi. Uznali ho za vinného z vraždy štyroch pacientov, ktorým do tepien vstrekol vzduch. Keď Sue vošla do pracovne, vkĺzla za písací stôl a posadila

sa. „Ste poklad,“ povedala a zdvihla zrak k Virginii, ktorá ju nasledovala. Táto záverečná komunikácia medzi nimi tvorila súčasť ich každodenného postupu pred Suiným odchodom. „Neprečítali ste si náhodou ten článok?“

„Prečítala,“ priznala Virginia. „Odolať pokušeniu by vzhľadom na titulok bolo ťažké. Je hrozné, že ľudia sú schopní takto sa správať, najmä v zdravotníctve.“

„Na tomto konkrétnom prípade ma desí to,“ pokračovala Virginia, „že motiváciou zdravotného brata bolo udržiavať určitých pacientov na jiske, aby mohol odpracovať viac hodín. Uverili by ste tomu? Pre mňa to bola novinka. Istým spôsobom, nesporne zvráteným, dokážem pochopiť ľudí, ktorí vraždia z milosti a mylne vyhlasujú, že pacientov zachraňujú pred bolesťou a utrpením. Intelektuálne dokážem porozumieť aj desivejšiemu syndrómu hrdinu, pri ktorom sa scestne uvažujúci sociopati usilujú zlepšiť si imidž tým, že pacientov najskôr vystavia nebezpečenstvu, aby si vzápätí privlastnili zásluhy za ich údajnú záchranu.“ Kým Virginia rozprávala, Sue spomedzi dvoch zarážok na knihy vytiahla veľký modrý fascikel, otvorila ho a článok pridala k viacerým podobným.

„Nech už ho motivovalo čokoľvek, bol to hrozný nápad,“ dodala Virginia. „V nemocnici majú ľudí zachraňovať, nie zabíjať. Hovorím vám, svet je čoraz šialenejší.“

„Vyžaduje si niektorý z týchto telefonátov okamžitú pozornosť?“ spýtala sa Sue a zdvihla zoznam mien a telefónnych čísel. „Alebo im môžem zavolať cestou domov?“

„Nenahlásili nič naliehavé,“ ubezpečila ju Virginia. Hoci študovala psychológiu a sociálnu prácu, nie zdravotnú starostlivosť ako takú, v priebehu desiatich rokov, počas ktorých pracovala v Poliklinike vnútorného lekárstva, sa naučila rozpoznávať skutočne naliehavé stavy. Na základe skúseností jej Sue začala dôverovať. „Vyskytol sa takýto problém už aj v MPN?“

„Je zaujímavé, že sa na to pýtate. Obávam sa, že odpoveď je áno. Asi pred pätnástimi rokmi moja priateľka a vynikajúca súdna lekárka Laurie Montgomeryová svojím nenapodobiteľným štýlom odhalila zdravotnú sestru, ktorú si najala pochybná organizácia v mene istej

zdravotnej poisťovne. Úlohou sestry bolo usmrcovať operovaných pacientov s markermi zlých génov.“

Virginia o Laurie vedela, pretože v minulosti pre ňu a Sue naplánovala početné obedy, ba aj občasné večere. Lekárky boli dobrými priateľkami už odvtedy, čo chodili na univerzitu, a na lekárskej fakulte spolu študovali.

„Prečo?“

„Aby zdravotnej poisťovni ušetrila peniaze. Vzhľadom na genetic-kú záťaž by títo pacienti potrebovali intenzívnu a drahú zdravotnú starostlivosť.“

„Panebože,“ hlesla Virginia a rukou si zdesene zakryla ústa. „To je hrozné. Pôsobí to desivejšie ako texaský zdravotný brat. Koľko pacientov pripravila o život?“

„Asi šesť,“ odvetila Sue. „Presný počet si nepamätám. Bolo to zlé a usilovala som sa zabudnúť na podrobnosti, nie však na ponaučenie. Poslúžilo to ako strašné pripomenutie miery, do akej podnikateľské záujmy prevažujú nad medicínskymi. Najmä keď sa súkromný kapitál snaží vyťažiť aj posledný cent odškodného.“

„Žiaľ, to je pravda,“ pritakala Virginia. „Keď už sme pri podnikateľských záujmoch, nezabudnite, že zajtra na poludnie vás čaká schôdza Výboru pre dodržiavanie noriem.“

„Ďakujem. Pripomenutie si cením, a ak je to všetko, padám odtiaľto.“ Sue plesla dlaňou po doske stola, vstala a vyzliekla si dlhý biely plášť. To, že sa musí zúčastniť na ďalšej schôdzi, ju neprekvapilo. Ako mimoriadne zanietená zamestnankyňa MPN považovala za povinnosť dobrovoľne sa hlásiť do rôznych výborov. V tej chvíli nebola členkou len Výboru pre dodržiavanie noriem, ale aj Výboru pre úmrtnosť a chorobnosť, Výboru pre potláčanie infekcií a Výboru pre reorganizáciu ambulantnej sféry. Popri tom bojovala o miesto v správnej rade nemocnice. Virginia Davenportová našťastie prejavovala ochotu pomôcť jej so všetkou prácou navyše.

„Už viete o všetkom,“ ubezpečila ju Virginia a vykročila k dverám. „Cestou domov jazdite opatrne. Uvidíme sa ráno.“

„Aj vy si dávajte pozor v metre.“ Sue si biely plášť vymenila za zimný kabát, ktorý visel na dverách vedúcich na chodbu. Vzala si mo-

bil, kabelku a zoznam pacientov, ktorých musela kontaktovať, a nasledovala Virginiu na chodbu, kde sa rozišli. Bola odhodlaná vyjsť z výškovej parkovacej garáže, skôr ako sa do nej začnú hrnúť autá zamestnancov nočnej zmeny, ktorá sa mala začať o siedmej večer. Hoci väčšina z nich používala hromadnú dopravu, súkromných vozidiel bolo dosť na to, aby mohla vzniknúť menšia dopravná zápcha.

Najskôr musela prejsť po pešej lávke z polikliniky do hlavnej budovy a odtiaľ sa po ďalšej lávke dostať do garáže. Hoci už prichádzalo niekoľko zamestnancov nočnej zmeny aj zopár návštevníkov, v budove ani zďaleka nepanoval taký ruch, aký nastával medzi pol siedmou a siedmou večer. Auto si našla v lekárskej časti, kde ho ráno odstavil pracovník parkovacej služby. Teraz už garáž takmer zívava prázdnotou, čo bolo bežné. Keď sa Sue priblížila k milovanému béemvéčku s výrazne tónovanými oknami, siahla do vrecka kabáta, prstom prešla po elektronickom kľúči a stisla tlačidlo na otvorenie dverí. Vozidlo zareagovalo rozsvietením vonkajších a vnútorných svetiel.

Sue otvorila dvere vodiča, kabelku hodila na sedadlo spolujazdca a vkĺzla za volant. Ako vždy aj tentoraz si identifikačnú kartu na šnúrke zavesila na spätné zrkadlo. Natiaľ sa k tlačidlu štartéra, no nikdy sa ho nedotkla. Na jej šok a zdesenie jej ktosi prehodil cez hlavu látkovú kapucňu a v oblasti pliec ju ťahal nadol. Keď sa ju snažila strhnúť, niekto jej okolo krku ovinul ruku a pritiahol ju k opierke hlavy s takou silou, že chrbát sa jej oblúkovito vyklenul od sedadla. Pustila kapucňu a oboma rukami sa usilovala povoliť zovretie. V absolútnej hrôze čosi vykrikla. Pre kapucňu a stlačený krk však jej hlas znel prídusene. V ďalšej chvíli v pravom stehne pocítila bodavú bolesť.

Zaťala zuby, trochu odtiahla ruku, ktorá jej zvierala krk, a nadýchla sa. No potom prvej ruke prišla na pomoc druhá – odtisla jednu zo Suiných rúk, znova jej pritlačila hlavu k opierke a opäť obmedzila prúdenie vzduchu dýchacími cestami.

Z čistého zúfalstva sa Sue pokúsila zahryznúť do ruky, ktorá jej zvierala krk, ale jej úsilie obmedzovala látková kapucňa. Útočník zareagoval tak, že krk jej stlačil silnejšie a znásobil aj hyperextenziu jej chrbta. Nato sa Sue nechtami hlboko zaryla do oboch rúk, náhle si

však uvedomila, že ju opúšťajú sily. Zdalo sa jej, že svaly rúk a krku prestávajú reagovať. Najskôr si pomyslela, že príčinou je únava z podania nadľudského výkonu, no ochabovanie sa neľútostne rozvíjalo. Čoskoro pustila ruky, ktoré jej zvierali krk. Ešte väčšiu hrôzu pocítila v okamihu, keď zistila, že zápasí o dych.

Pozbierala poslednú štipku síl a ešte raz sa pokúsila vykriknúť. Spomedzi pier sa jej však nevydral nijaký zvuk a s mučivým hučaním v ušiach stratila vedomie...

---

[1]

Utorok
7. decembra
6.45

Bez toho, aby to bolo zrejmé, doktor Jack Stapleton silnejšie šlia-pol do pedálov. Na West Drive, kde Central Park hraničí s nádr-žou, ho totiž čakalo stúpanie do mierneho kopca. Keď predbehol zomknutú skupinku mladších cyklistov na dovozových cest-

ných bicykloch, pocítil isté uspokojenie. Mali na sebe priliehavé super-moderné odevy, ozdobené reklamou na najrozličnejšie európske vý-robky, a na nohách sa im vynímala drahá cyklistická obuv so štuflami. Pravdaže, aj Jack sa viezol na pomerne novom bicykli Trek americkej výroby, ktorý bol rovnako špičkový ako ostatné, no oblečený bol inak. Ako zvyčajne aj tentoraz mal na sebe hnedé menčestrové sako, modré džínsy a indigovú bavlnenú košeľu s tmavozelenou úpletovou kravatou. Namiesto cyklistickej obuvi si zvolil topánky Nike. Jediným ústupkom, ktorý prejavil sedemstupňovej teplote, boli rukavice a šál.

Jack na bicykli dochádzal z domu na Upper West Side do východ-nej časti mesta. Robieval to prakticky každé ráno, odkedy prišiel do New Yorku, aby začal nový život a druhú lekársku kariéru. Teraz pracoval ako newyorský súdny lekár v Ústave hlavného súdneho lekára, teda ÚHSL. V porovnaní s časmi, keď pôsobil ako konzervatívny oftalmológ na Stredozápade, to bol výrazne odlišný spôsob dopravy. Vtedy sa totiž denne vozieval do ordinácie na mercedese a nosieval oblek s jemným vzorom a starostlivo vyleštené topánky.

Momentálny ťahúň skupinky zazobaných cyklistov zareagoval presne tak, ako si Jack predstavoval. Pôsobilo by demoralizujúco, ke-by ich predbehol muž v strednom veku, možno robotník, preto sa ťahúň vzpriamil a pustil sa do prenasledovania. Nemohol vedieť, že Jack sa na bicykli pravdepodobne vozieva častejšie ako jeho skupinka alebo že si takmer denne – ak to dovoľí počasie – zahrá náročný po-uličný basketbal a je teda vo skvelej fyzickej forme. Zvyšok cyklistov ťahúňa nasledoval – vstal a zúrivo sa zapieral do pedálov.

Jack medzičasom zvýšil tempo, ale keďže zostal sedieť, nebolo to jasne vidieť. Napriek zjavnejšiemu úsiliu cyklistov, ktorí sa ho snažili

dobehnúť, jeho náskok mierne stúpol. O niekoľko minút, keď zdolal vrchol kopca a začal klesať, prestal šliapať a napredoval iba zotrvačnosťou. Skupinke prenasledovateľov tak dovolil, aby ho konečne dobehla a znova nadobudla športovú dôstojnosť.

Za bežných okolností by Jack pokračoval v improvizovaných pretekoch až k južnému koncu parku, odkiaľ by pokračoval do práce. V toto konkrétne ráno sa však jeho pozornosť prepla z rozčuľovania „serióznych“ cyklistov na úvahy o Brooksovej škole, ktorú mal po pravej strane na Central Park West. Jeho syn JJ tam chodil do piateho ročníka. Akoby sa to udialo len včera, Jack si s pochopiteľnou mrzutosťou spomenul na svoju katastrofálnu návštevu spred dvoch rokov, keď ho manželka Laurie požiadala, aby sa s vedením školy šiel porozprávať namiesto nej. Po tom, čo sa JJ zaplietol do niekoľkých bitiek na ihrisku, vznikli obavy, že v rámci liečby ADHD bude musieť užívať Adderall.

Nevhodnou náhradou za Laurie sa Jack stal preto, lebo bol absolútne presvedčený, že s JJ-om sa nedeje nič atypické. Túto realitu si spájal s presvedčením o akomsi sprisahaní medzi farmaceutickým priemyslom a vzdelávacími inštitúciami. Zdalo sa mu, že obe tieto sféry dychtia po tom, aby deti začali užívať stimulačné lieky, v podstate drogy, a premenili sa na začínajúcich narkomanov. Žiaľ, dal si záležať na tom, aby v Brooksovej škole jeho vyhranený názor pochopili. Následkom toho si znepriatelil vedenie školy, ktoré sa mu začalo vyhrážať synovým vylúčením. Napokon Jack, sčasti na Laurino naliehanie, súhlasil s tým, že JJ-a aspoň vyšetří psychiater, ktorý s diagnózou súhlasil. No v tom čase už na tom našťastie nezáležalo. Hodnotiaci proces trval dostatočne dlho a všetci jasne pochopili, že chlapec už na ihrisku nepácha nijaké huncútstva. Vďaka tomu škola prestala trvať na tom, aby začal užívať lieky. Zmenilo sa to až minulý týždeň, keď sa JJ cez prestávku znova pobil. Celý problém sa odrazu opäť vynoril, čo Jacka podnietilo do toho, aby sa dnes do ÚHSL vybral tak skoro ráno. Večer mu totiž dohovárali Laurie a jej matka Dorothy, ktoré presadzovali nasadenie liekov proti ADHD. Keďže Jack sa zobudil dlho pred zazvonením budíka a netúžil po tom, aby naňho znova vyvíjali tlak, skôr ako prehodnotí všetky argumenty pre

a proti, rozhodol sa, že z domu odíde, predtým ako otvorí oči ktokoľvek ďalší.

Keby si Jack bol zvolil bežnú trasu, bola by ho zaviedla do juho-východného kúta Central Parku. Pre prudký vzostup používania bicyklov na Manhattane, ktorého príčinou bola kombinácia frustrujúco hustej automobilovej premávky, pandémie choroby COVID-19 a rozmachu elektrických bicyklov, však pruhov pre cyklistov výrazne pribudlo. Výsledkom bolo to, že Jack do práce dochádzal citeľne rýchlejšie a bezpečnejšie, aj keď Laurie o druhom tvrdení pochybovala. Teraz vyšiel z parku na juhozápadnom rohu a ocitol sa na Columbus Circle. Odtiaľ sa po cyklopruhu vydal na juh, aby sa po kombinácii Broadwaya a Siedmej avenue dostal až k Tridsiatej ulici. Príhodné bolo, že pruhom pre cyklistov vybavili aj ju, ale nebol taký bezpečný, lebo ho len namaľovali na dlažbu pozdĺž zaparkovaných áut. Cieľom Jackovej cesty bol roh Tridsiatej ulice a Prvej avenue, kde stála stará budova ÚHSL, v ktorej naďalej sídlil pitevný pavilón.

Keď sa Jack viezol po Tridsiatej ulici, v myšlienkach sa vrátil k Dorothinej úlohe. Uvedomoval si, že na ňu nahliada s vážnou rozpoltenosťou. Vo vzťahu k jeho dcére Emme, ktorej pred niekoľkými rokmi diagnostikovali autizmus, Dorothy zohrala kladnú rolu. Rozhodla sa, že zorganizuje zložité rozhovory s behaviorálnymi terapeutmi, s logopédmi a fyzioterapeutmi, ktorí napokon dosiahli Emmin pôsobivý pokrok, zrealizuje ich výber a bude plánovať ich návštevy. No zlepšenie Emminho stavu sprevádzali spory. Jack sa prikláňal k názoru, že ju treba zapísať do špecializovanej školy pre deti s poruchami autistického spektra, ktorá sídlila v blízkosti Brooksovej školy. Dorothy s tým však nesúhlasila a zatiaľ sa jej darilo udržať na svojej strane aj Laurie.

No horšie ako mierne nezhody v súvislosti s Emminým stavom pôsobil Dorothin nepoľavujúci protivakcinačný postoj. Naďalej totiž trvala na tom, že vnučkin autizmus zapríčinila vakcína proti osýpkam, mumpsu a rubeole, a to napriek tomu, že veda túto možnosť dávno vyvrátila. Akoby nestačilo, jej antivaxerské názory sa rozšírili aj na vakcínu proti COVID-19, a nech už Jack alebo Laurie tvrdili čokoľvek, odmietala sa dať zaočkovať. Jej neústupčivosť vyznievala o to horšie, že sa k nim takmer presťahovala. Keď jej totiž pred tromi mesiacmi,

teda v septembri, zomrel manžel – Laurin prísny otec, ktorý predtým pracoval ako kardiochirurg –, obsadila druhú hosťovskú izbu.

Pri viacerých príležitostiach sa Jack rozhovoril na tému vytvorenia vhodného časového rámca, v ktorom by sa Dorothy presťahovala naspäť do priestranného družstevného bytu na Park Avenue, Laurie však o tom nechcela ani počuť. Bola presvedčená, že ustavičná prítomnosť starej matky Emme nesmierne pomáha a že Dorothy je ešte priveľmi krehká na to, aby odišla do prázdneho bytu.

Jack sa celkovo cítil ako piate koleso na voze, najmä preto, že Laurie sa čoraz väčšmi správala ako šéfka nielen v práci, ale aj doma. Keďže nechcel nasilu presadzovať svoj názor a potenciálne zapríčiniť konflikt v naštrbenom domácom prostredí, spoliehal sa na to, že myseľ a emócie mu ovládne práca. Musí si nájsť náročný prípad, ktorému by mohol venovať všetky svoje myšlienky. Fungovalo to tak v minulosti. Vyšetrovanie úmrtia chiropraktika mu pomohlo vyrovnať sa s tým, že JJ-ovi v útľom detstve diagnostikovali neuroblastóm. Medzi nesporné prínosy práce súdneho lekára patrilo to, že každý deň bol iný a vždy existovala možnosť natrafiť na mäťúce okolnosti. On aj Laurie to v priebehu rokov zažili mnohokrát.

Počkal, kým na semafore nabehne zelená, potom na rohu Tridsiatej ulice prešiel na druhú stranu Prvej avenue a viezol sa pozdĺž starej budovy ÚHSL, ktorá už dávno nadsluhovala. Keď ju pred vyše polstoročím postavili, zodpovedala vtedajšiemu stavu vývoja. Teraz sa to už o nej nedalo povedať. Mesto zúfalo potrebovalo novú budovu pitevne, kancelárie pre súdnych lekárov a oddelenie toxikológie. Mali ich postaviť v blízkosti novej výškovej budovy ÚHSL, stojacej štyri bloky južne, práce však pre problémy s rozpočtom meškali. Dokončenie stavby bolo prioritou Jackovej manželky, hlavnej súdnej lekárky mesta New York. Počítala s tým, že nový starosta, ktorého mali uviesť do úradu už čoskoro, projekt schváli.

Jack dorazil k prijímacej časti, do ktorej privážali telá a odvážali ich z nej, prešiel pomedzi zaparkované dodávky Sprinter, patriace ÚHSL, a keď po bočnom schodisku vystupoval na plošinu, bicykel si vyložil na plece. Keď prechádzal popri kancelárii bezpečnostnej služby, viedol ho už vedľa seba a strážnikom, ktorým sa práve striede-

dali služby, zamával na pozdrav. To isté urobil, keď míňal kanceláriu márníčných technikov. Vľavo, kde sa skladovali rakvy, v ktorých na ostrove Hart Island pochovávali neidentifikovaných mŕtvych, si Jack káblom so zámkou pripevnil bicykel a prilbu k potrubiu. Do práce dochádzal na bicykli ako jediný zamestnanec a oficiálny stojan sa tam nenachádzal. Neďaleko ležala tmavá a izolovaná pitevňa pre rozkladajúce sa telá.

Keďže dychtivo túžil zistiť, aké nové prípady pribudli počas noci, po schodoch vyšiel na poschodie, kráčal popri miestnosti pre obeť syndrómu náhleho úmrtia dočítať a vstúpil do časti identifikačnej oblasti, kde sa pre zamestnancov ÚHSL začínal nový deň. Bolo krátko po siedmej ráno.

---

[2]

Utorok

7. decembra

7.10

„Dobré ráno, Jennifer,“ povedal Jack s väčšou horlivosťou, než akú cítil. Na rozdiel od niektorých iných zo štyridsaťjeden súdnych lekárov si nezvykol prenášať svoj vnútorný spôsob myslenia a náladu na iných, najmä preto, lebo bol uzavretý človek. Doktorka Jenni-

fer Hernandezová patrila medzi pomerne nové súdne lekárky a príslužba v priebehu tohto týždňa pripadla práve na ňu. Znamenalo to, že ak sa v priebehu noci stalo, že patológa, ktorý sa pripravoval na získanie špecializácie v oblasti súdneho lekárstva, mal podporiť jeden z atestovaných súdnych lekárov, bola vopred určená ona. Jej úlohou bolo aj to, aby prišla zavčasu, prezrela prípady, ktoré priviezli počas noci, potvrdila, že každý z nich treba pitvať, a rozdelila ich medzi súdnych lekárov. „Máme dnes niečo mimoriadne zaujímavé?“ spýtal sa Jack, keď podišiel k písaciemu stolu, za ktorým sedela Jennifer. Usiloval sa pôsobiť nenútené.

„Prišla som sem dve minúty pred vami,“ priznala Jennifer. „Prípady mi som sa ešte nestihla zaoberať.“ Pred ňou ležala skromná kopa fasciklov s podrobnými správami terénnych vyšetrovateľov, vysokokvalifikovaných asistentov lekára, ktorí v prípade potreby vychádzali do terénu, aby vyšetrili všetky úmrtia, z ktorých mohli vzniknúť súdnolekárske prípady. Policajti a nemocniční dozorní zamestnanci veľmi dobre vedeli, ktoré úmrtia treba zo zákona oznamovať ÚHŠL a ktoré nie. Hoci „úlovok“ z predchádzajúceho dňa bol značný, pretože zahŕňal celý víkend, počet dnešných prípadov bol nízky. Jack odhadoval, že ich nebude viac ako dvadsať.

„Volal vám v noci v súvislosti s akýmikoľvek problémami patológ alebo terénny vyšetrovateľ?“ vyzvedal Jack, snažil sa však, aby nepôsobil priveľmi dychtivo. Prípady, na ktorých sa zúčastňoval súdny lekár v príslužbe, bývali vždy náročnejšie a zaujímavejšie.

„Nevolať,“ odvetila Jennifer. „Mám pocit, že táto noc bola pomerne pokojná. Väčšinu prípadov tvoria predávkovania.“

Jack v duchu zavrčal. Neprekvapilo ho to. Denne zažili priemerne päť úmrtí zapríčinených predávkovaním, ktoré boli skôr deprimujú-

ce než intelektuálne podnetné. Nespájali sa s nijakou forenznou záhadou, iba nastoľovali sociálnu otázku, čo sa deje so spoločnosťou, keď podporuje túto pokračujúcu tragédiu, ktorá prekračuje hranice príchodu fentanylu do sveta drog. „Neprekážalo by vám, keby som sa pozrel?“ spýtal sa Jack. Usiloval sa postupovať citlivo a nedávať najavo služobné roky.

Jennifer sa zasmiala. „Len do toho!“ vyzvala ho a ukázala na kopy fasciklov. Medzi súdnymi lekármi bolo všeobecne známe, že Jack často prichádza zavčasu, aby si spomedzi prípadov vybral najťažšie. Nikto mu to neodopieral, pretože všetci vedeli, že je vorkoholik, ktorý si vždy zoberie viac prípadov, ako by normálne dostal, dokonca aj bežných. Jack predstavoval pravý opak ulievača, najmä keď sa ocitol v strese ako teraz.

„Ach nie!“ zvolal akýsi hlas. Jack aj Jennifer zdvihli hlavu, pretože do miestnosti vklízol Vinnie Amendola. Ako vždy aj tentoraz mal pod pazuchou zastrčený výťahový denník *New York Post*. Bol to útlý muž s tmavými vlasmi a neoholenou tvárou, ktorý mal na sebe mikinu s kapucňou a voľné tepláky. Napriek tomu, že bol najstarším márnickým technikom v ÚHSL, pôsobil ako ťarbák. V rozpore so svojím vzhladom oplýval pôsobivými vedomosťami z oblasti súdneho lekárstva. Keďže s Jackom spolupracoval už veľa rokov, tvorili zohraný tím. „Preboha! Nerobí mi dobre, keď doktora Stapletona zbadám tak zavčasu,“ zanariekal, vyvrátil oči dohora a novinami plesol po stolíku medzi dvoma čalúnenými kreslami, akoby sa naozaj hneval. „Došľaka! Znamená to, že celý deň zostanem trčať v jame a budem musieť počúvať jeho drísty. Čím som si to zaslužil?“ *Jamou* bola v žargóne márnických technikov pitevňa.

„Dúfam, že ste sa takto nevyobliekali kvôli nám,“ zavtipkoval Jack. Väčšinu ich bežnej slovnej interakcie tvorili sarkastické poznámky.

„Budem hádať,“ nadviazal Vinnie, keď sa zvalil do jedného z kresiel. „Problémy na domácom fronte? Ťažkosti so svokrou? Som blízko?“

Jack vystrúhal grimasu. Vinnie ho poznal až prídobere. „Mohlo by to byť lepšie,“ pripustil Jack, no nerozvedol to. „Potrebujem náročný prípad.“

Vinnie správu okamžite pochopil a už si ho viac nedoberal. Radšej zmenil tón a dodal: „Fajn! Niečo sľubné?“

„Ešte som nedostal príležitosť pozrieť sa,“ odvetil Jack. „Čo keby ste nám navarili kávu?“ Príprava ranného nápoja patrila medzi úlohy, ktorých sa Vinnie zhostil dobrovoľne, pretože do dennej zmeny zvyčajne prichádzal ako jeden z prvých.

„Dobre, dobre, už idem,“ povedal, aby predstieral podráždenosť.

Jack opäť presunul pozornosť na kopu fasciklov v nádeji, že narazí na zlatú žilu, ale jeho optimizmus rýchlo ochabol. Ako ho predtým upozornila Jennifer, prvé tri prípady predstavovali bežné predávkovania. Hoci si veľmi dobre uvedomoval, že každý z nich znamená osobnú tragédiu – platilo to najmä o treťom, ktorý sa týkal pätnásťročného chlapca –, ani jeden by nedokázal zamestnať jeho myseľ aspoň na niekoľko dní, najlepšie na týždeň. Dúfal, že objaví práve takýto prípad. Potom ho však ako neočakávaná facka vyviedlo z rovnováhy meno na štvrtom fascikli: *Susan Passerová*. Volala sa tak Laurina najstaršia a najbližšia priateľka, ktorá zároveň bola jej praktickou lekárkou. Poznal ju aj on a vážil si ju nielen ako prvotriednu internistku, ale aj ako príjemnú, spoločensky angažovanú a svedomitú matku. Hoci Laurie sa so Susan zvyčajne stretávala samostatne, zvyčajne aspoň raz do mesiaca na obede, Jack a jej manžel Abraham, známy ako Abby, občas sprevádzali manželky na večeri alebo nejakej kultúrnej udalosti.

So zrýchleným pulzom vytiahol obsah fascikla a náhlivo sa prehľadával v jeho obsahu, aby našiel správu terénneho vyšetrovateľa. Dúfal, že telo ležiace v chladiacom boxe o poschodie nižšie patrí inej Susan Passerovej. No len čo schytil správu, jeho najhoršie obavy sa potvrdili. Dočítal sa totiž, že zosnulou je lekárka Manhattskej pamätnej nemocnice, ktorá zomrela náhle, hoci sa tešila dobrému zdraviu. Práve preto dospeli k záveru, že to je súdnolekársky prípad.

Jack si hlasno vzdychol a mimovoľne sa zadíval do prázdna. Pochopil totiž, že bude musieť zatelefonovať Laurie a oznámiť jej tú znepokojujúcu a šokujúcu správu. Vzhľadom na všetok stres a napätie, ktoré zažívala doma aj v pomerne novej funkcii hlavnej súdnej lekárky – riadila najväčší ústav súdneho lekárstva v krajine, ktorý mal vyše šesťsto zamestnancov a ktorého ročný rozpočet dosahoval sedemdesiatpäť miliónov dolárov –, mohla byť ďalšia emočná záťaž potenciálne príšerná.

„Stalo sa niečo?“ spýtala sa Jennifer, keď zachytila Jackovu reakciu.

„Bohužiaľ,“ odvetil. Letmo pozrel na Jennifer, ktorá manželku dobre poznala. Bola to dcéra Laurinej zosnulej pestúnky a Laurie do značnej miery ovplyvnila to, že Jennifer sa rozhodla stať súdnou lekárkou. Zdvihol správu terénneho vyšetrovateľa. „Obávam sa, že tento prípad sa týka jednej z Lauriných najbližších priateľiek.“

„Panebože!“ zvolala Jennifer. „Čo sa stalo?“

Vrátil sa k dokumentu a prečítal si dlhšiu časť. „Podľa všetkého zomrela vo svojom aute v garáži MPN. Našiel ju vedúci ošetrovateľskej starostlivosti Ronald Cavanaugh, ktorý práve prichádzal na zmenu. Ochabnuto ležala na volante. Opísal, že nenahmatal pulz. S pomocou prichádzajúcej zdravotnej sestry upozornil urgentný príjem a začal s kardiopulmonálnou resuscitáciou.“

„Príčina bola asi srdcová,“ naznačila Jennifer.

„To si napokon pomyslel aj lekár na urgente,“ potvrdil Jack. Znova pozrel na Jennifer a pokrútil hlavou. „Páni! Aká tragédia! Pre Laurie to bude silný úder. Popritom, že sa priatelili, bola Sue aj oddanou lekárkou, ktorú si jej kolegovia vážili. Som si istý, že Laurie by s tým súhlasila.“

„Kto bol terénnym vyšetrovateľom?“ vyzvedala Jennifer.

„Kevin Strauss,“ odvetil Jack, ktorý sa znova pustil do čítania.

„Je dobrý.“

„Súhlasím,“ zamrmlal Jack.

„Ak má človek dostať infarkt, nemocnica je skvelé miesto,“ podotkol Vinnie, ktorý pripravoval kávu.

„Nie však, ak sedí v aute v garáži,“ namietol Jack.

„Vyslali z urgentu resuscitačný tím?“ spýtal sa Vinnie.

„Do niekoľkých minút,“ ubezpečil ho Jack. „Podľa všetkého vyvinuli značné úsilie, pretože vedúci ošetrovateľskej starostlivosti a zdravotná sestra vyhlásili, že keď začali s KPR, pacientka spočiatku javila prejavy zlepšenia.“

„Zachytili niekedy pulz?“ overila si Jennifer.

„Nie, nepodarilo sa im to ani v garáži, ani na urgente, kam ju previezli, kým pokračovali v KPR.“

„Ktovie, čo pokladali za prejavy zlepšenia.“

„To sa tu nespomína.“

„Mala anamnézu srdcových ťažkostí?“

„Zrejme nie,“ odvetil Jack. „No trpela diabetom prvého typu, o čom som nevedel. Podľa mňa o tom netušila ani Laurie, čo je prekvapujúce vzhľadom na to, ako dlho sa poznali.“

„Náhle zastavenie činnosti srdca v súvislosti s cukrovkou prvého typu, závislou od inzulínu, rozhodne nie je neznáme,“ podotkla Jennifer. „O tomto prípade som sa dokonca dopočula v noci.“

„Ako sa to stalo?“ zaujímal sa Jack a zdvihol zrak od papierov.

„Zavolať mi jeden z členov identifikačného tímu, aby ma informoval o probléme,“ vysvetlila Jennifer. „Totožnosť pacientky prišiel potvrdiť manžel. Z pochopiteľných dôvodov bol veľmi rozrušený a oznámil nám, že je kategoricky proti pitve. Žiadal nás, aby sme telo okamžite previezli do určeného pohrebného ústavu. Napokon som sa s ním pohovárala a usilovala som sa ho upokojiť. Keď konečne prejavil ochotu počúvať, vysvetlila som mu, že telo nie je možné uvoľniť, pretože jeho manželka zomrela náhle, podľa všetkého sa tešila pevnému zdraviu a našou zákonnou povinnosťou je stanoviť príčinu a spôsob smrti. Nakoniec pochopil, že pitvu treba vykonať.“

„Toto všetko ma naozaj prekvapuje. Volal sa manžel Abraham Ahmed?“ Jack sa chvíľu zaoberal možnosťou, že prípad sa týka inej Susan Passerovej, ale keď Jennifer meno potvrdila, myšlienku rýchlo zapudil.

„Bože dobrotivý,“ zamrmlal Jack. „Som šokovaný. Uviedol dôvod, pre ktorý si neželá pitvu?“

„Áno. Vraj je moslim a nechce odďaľovať pohreb.“

„Kristepane! Človek sa učí celý život. Pri spoločenských udalostiach som s Abbym, ako sa dáva oslovovať, strávil istý čas, netušil som však, že je moslim. Čo ste mu povedali?“

„Informovala som ho, že autopsiu s najväčšou pravdepodobnosťou bude treba spraviť, no ubezpečila som ho, že ju uskutočníme rýchlo a telu prejavíme všetku úctu. Pri predchádzajúcom prípade som si čosi prečítala o islamských postojoch a precitlivenosti v súvislosti s pitvami. Vedela som teda, že v súčasnosti to vôbec nie je také jasné, ako naznačoval. Predtým som sa dozvedela, že v Koráne sa to nespomína.“